

[Indenrigsministeren.]

gangsmaade og Former for Arbejdet med Hensyn til dette Spørgsmaal er blevet drøftet meget indgaaende i alle interesserede Kredse igennem et Par Aar. Jeg har fulgt disse Forhandlinger og Overvejelser meget nøje, og jeg har ligesom en Anelse om, at det vil være vanskeligt for Rigsdagen at finde en Form, der skulde kunne give bedre Resultater.

Jeg beklager den Uvilje, som Det konservative Folkepartis Ordfører (Fritze Teisen) gav Udtryk for, den næsten fjendtlige Tone, hvori det ærede Medlem omtalte dette Forslag. Jeg synes nu heller ikke, at der i det ærede Medlems saglige Bemærkninger laa nogen Baggrund for en saadan næsten Overlegenhed over for Lovforslaget. De, der har beskæftiget sig med Forberedelsen af det, er dog Personer, herunder Kvinder fra forskellige Lejre, som i Kraft af deres Stilling i Institutioner og i Kraft af deres Kendskab til Husholdningssagen har Kundskaber paa dette Omraade, som jeg nok uden at forklejne det ærede Medlem tør sige rager langt op over det ærede Medlems Kundskaber paa dette Felt.

Det ærede Medlem sagde, at det kom an paa at finde en Form, hvorunder man samlede det, der er, og fik noget fornuftigt ud deraf. Det ærede Medlem brugte det smagfulde Udtryk, at det, det egentlig kom an paa, var at faa Hovederne inden for de Virksomheder, der nu arbejder med disse Spørgsmaal, „dunket sammen“, saaledes at de kunde forliges om Opgaven. Uden netop at bruge det samme Udtryk vil jeg sige, at — det fremgaar ogsaa af Betænkningen — det er jo netop den Opgave, Husholdningsraadet skulde have: at samle det, der er, faa et rationelt Samarbejde ud deraf og eventuelt supplere det paa de Punkter, hvor man i Forvejen ikke har tilstrækkelige Laboratoriemuligheder. Det er Opgaven. At der derunder ogsaa i Kraft af Lovforslagets Bestemmelser kan komme til at foreligge Tilfælde, hvor Opgaven bliver at fremkalde et mere rimeligt Forhold mellem Kvalitet og Pris for visse Varer, kan jeg ikke indse skulde kunne afholde nogen, som har Interesse for disse Spørgsmaal, fra at fremme Sagen. Det er skam i høj Grad et Spørgsmaal, der foreligger for de danske Husmødre: at de er sikre paa, at de ikke narres med de Varer, de Redskaber, de Artikler i Husholdningen, som de skal bruge, at de er sikre paa, at Indhold og Kvalitet svarer til den Pris, der tages.

Med Hensyn til det specielle Spørgsmaal: at det foreslaaede Husholdningsraad vil

være et for svært haandterligt Redskab, vil jeg gerne fremføre en Betragtning, som vistnok kan siges at ligge bag ved Udvalgsbetænkningen og i hvert Fald har ligget bag ved min Opfattelse, naar jeg har kunnet tiltræde Betænkningens Lovudkast. Det er en Betragtning, som bl. a. finder Udtryk i den Indstilling, som jeg omtalte i min Forelæggelsestale, fra Landbrugsministeriets Tilsyn vedrørende Planteavl og Konsulentvirksomhed ved Kontorchef H. C. Larsen. Der siges i denne Indstilling fra 1931 følgende:

„Saafremt Indenrigsministeriet, under hvilket hele denne Virksomhed som hidtil formentlig maa henhøre, kan billige, at Statens Forsøgsvirksomhed paa Husholdningsomraadet bevares, fortsættes og om muligt udvides under lidt andre Former end hidtil, uden dog straks at slaas for stort op — det vil utvivlsomt være rigtigt at begynde smaat og gaa langsomt frem — vil det være af den største Betydning, at den fra første Færd gribes rigtigt an, og dette kan næppe ske, uden at de i Husholdningsarbejdet interesserede Organisationer er medvirkende paa lignende Maade, som Landbrugsorganisationerne gennem nedsatte Administrationsudvalg er medvirkende ved Statens Forsøgsvirksomhed paa Planteavlens, Husdyrbrugets, Mejerbrugets og Redskabs- og Maskinvæsenets Omraade.“

Jeg tror, at alle, som har lidt Kendskab til den Fremgangsmaade, der i vel et Slægtled er fulgt netop paa de Omraader inden for Landbruget, der her er nævnt, vil med mig erkende, at man aldrig paa disse Omraader var naaet frem til det Stadium, man nu er naaet til inden for dansk Landbrug, hvis ikke netop de paagældende Organisationer hele Tiden havde været medvirkende, man kan sige som inciterende, ogsaa som kontrollerende, over for alle de Opgaver, der trængte sig paa i det praktiske Liv. Dette er Baggrunden for min Opfattelse: at noget lignende maa gælde her. Man kunde selvfølgelig godt tænke sig, at man i det hele sparede et saadant Raad, og at man saa lod Indenrigsministeriet faa en Konsulent — saaledes har Sundhedsstyrelsen en Konsulent paa disse Omraader, hvis Opgave ganske vist ligger i et noget andet Plan — med en vis Bemyndigelse og med Handleevne paa dette Omraade. Det kunde der i og for sig være noget tiltalende i. Men jeg føler mig fuldkommen overbevist om, at alle de, som staar i det praktiske Arbejde ude i Landet i Tilknytning til de Opgaver, der her foreligger, i Husmødreforeningerne,